

Barnevernsreformen

**Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen, trer i kraft 1. januar 2022.
Kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet.**

Satser:

Institusjon - kr 76.900,- pr.mnd i 2021

kr 170.000,- pr.mnd i 2022

Beredskapshjem - kr 36.200,- pr mnd i 2021

kr 85.000,- pr.mnd i 2022

Totalt for hele året gir det følgende oversikt:

	2020	2021	2022
Institusjon: Kostnader basert på antall barn plassert i snitt gjennom året.	4.924.700 Snitt 5.5 barn	6 575 781 Snitt 7 barn	(14 280 000) 7 700 000 Økte kostnader med ny sats institusjon
Beredskapshjem/familiehjem Kostnader basert på antall barn i snitt gjennom året	4 497 858	3 500 000	Familiehjem ingen endring 2 100 000 Økte kostnader med ny sats beredskapshjem
Senter for foreldre barn			500 000 Basert på en familie med 2 barn plassert i 4 mnd
Bortfall av styrking kommunalt barnevern (inntekt 2019 og 2020)	-5.067.237	- 5.193.928	5.300.000
Bortfall av refusjonsordning for forsterkning av ordinære fosterhjem (inntekt 2019 og 2020) Ny fosterhjemstrategi vil mest sannsynlig gi økte kostnader til frikjøp	-2.625.416	-2.473.618	2.500.000

<p>Behov for nye stillinger knyttet til at nye oppgaver overføres fra stat til kommune.</p> <p>2 Stillinger knyttet til oppfølging og veiledning av fosterhjem.</p> <p>3 stillinger til økte tiltak i hjemmet for å forebygge dyre plasseringer i institusjon og fosterhjem. Jobbe forebyggende.</p> <p>Innføre tiltaket MST CAN i samarbeid med andre kommuner. 9.500.000 fordelt på Horten, Tønsberg og Larvik</p>			3.200.000
<p>Kostnader til økt kompetansekrav i det kommunale barnevernet vil øke i 2022. (Utdanning og kompetansetillegg)</p> <p>Nytt krav til mastergrad (Nyansettelser)</p> <p>Krav om veiledning</p>			467 000
			200 000
			360 000
Sum økte kostnader for kommunen			21 827 000
Beregnet overføring knyttet til endring av egenandeler, innlemming av øremerkede stillinger og avvikling av refusjonsordning			- 18 738 000
Foreløpig beregnet differanse for Larvik kommune			3 089 000

Spørsmål fra Kilvær:

En kort beskrivelse av de viktigste endringene - herunder formålet med endringene

- økonomiske konsekvenser
- tilgang på fosterhjem/institusjonsplasser
- kompetanse til å håndtere nytt ansvar og nye roller
- de største risikoene kommunen ser
- de største mulighetene kommunen ser
- annet

Hovedmålet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt

Barnevernsreformen trer i kraft 1. januar 2022. Et viktig premiss som ligger til grunn for barnevernsreformen er kommunenes nærhet til familiene. Dette gir et godt utgangspunkt for innsikt i barnas og foreldrenes behov. Reformen legger opp til at kommunene får et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunen tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målene i barnevernsreformen er formulert på ulike nivåer. I tillegg til det overordnede målet er det beskrevet at endringene som foreslås gjennomgående skal bidra til:

1. Sterkere prioritering av tidlig innsats og forebygging i kommunene
2. Bedre tilpasset hjelp
3. God rettssikkerhet
4. Mer effektiv ressursbruk og oppgaveløsning

Utfordringer og risiko knyttet til reformen, vi har listet opp de som vi vurderer kjennetegner vår kommune.

Barnevernsreformen innebærer tiltak og forbedringer i mange deler av det kommunale tjenesteapparatet, ikke bare barnevernet. Ansvar som ligger til det kommunale barnevernet og bistandsplikten i statlig barnevernet fungerer som en sterkere forpliktelse overfor det enkelte barn enn ansvaret som ligger hos andre sektorer. Det fører til at ansvaret skyves over på barnevernet. Tydeliggjøring av ansvaret mellom første og andrelinje i barnevernet øker ikke forpliktelsen i andre sektorer og kan skape behov for samarbeid på nye måter eller andre nivå.

Kompensasjon for økte egenandeler kan brukes på andre tjenester i kommunen enn barnevern. Kompensasjonen for økte egenandeler over rammefordelingen innebærer at en del kommuner får et stort negativt avvik sammenliknet med dagens utgifter til statlige tiltak. Det er en forsterket risiko for at mange kommuner med et slikt avvik allerede har utfordringer med svak kommuneøkonomi, lavt utdanningsnivå i befolkningen, og høy andel barnefamilier som mottar sosialhjelp.

Det er en risiko for «pukkeeffekt». I en overgangsperiode vil kommuner med stort forbruk av statlige tjenester kunne oppleve økte utgifter, og derfor økonomiske utfordringer knyttet til å bygge opp tidlig innsats og forebyggende arbeid gjennom implementering og økt bruk av kunnskapsbaserte foreldrestøttende metoder.

Dyre statlige tiltak kan også føre til at kommunen utsetter eller unngår bruk av disse tiltakene grunnet økt egenandel. Barn kan da risikere å ikke få tilstrekkelig inngripende tiltak, eller å få disse tiltakene for sent. Nivåene på de kommunale egenandelene kan også føre til at kommunene bruker billigere og mindre inngripende tiltak enn det barnas behov tilsier.

Det er flere forskningsprosjekter ift norsk barnevern som de siste årene har pekt på at barnevernet ser ut til å hjelpe minst de familiene som trenger det mest. Vi må ta dette på alvor og ser behovet for å utvikle tiltaksarbeidet vårt ytterligere. Få offentlige inngrep har så alvorlige konsekvenser som omsorgsovertakelse. Desto viktigere er det å ta i bruk evidensbaserte behandlingsmetoder mens barna fortsatt bor hjemme. I dag er de tiltakene vi tilbyr familier med komplekse behov hovedsakelig veiledningstiltak av miljøterapeut. Disse tiltakene er ikke omfattende nok til å endre de mest komplekse sakene. Vi erfarer at bekymringene for barn og unge i familier som har fått hjelp av barneverntjenesten eller øvrig hjelpetjenester i kommunen ikke bortfaller. Det kan bety at vi ikke treffer godt nok med tiltakene våre. Vi ser derfor at vi har behov for å styrke det målrettede arbeidet samt øke behandlingsstrykket inn i de sakene terapeutene jobber med. Dette vil kreve økt tilstedeværelse samtidig som behandlingens lengde må reduseres betydelig. Målet er å styrke hjelpen til familiene samt at terapeutene vil ha et redusert antall saker på sine sakslister. Avdelingen Familie og avdeling Gyda vil samarbeide om å videreutvikle og styrke det terapeutiske arbeidet. Utover dette vil det være et behov for å se på strukturene og flyten mellom avdelingene undersøkelse, oppfølging og familie for å sikre en rød tråd i det endringsarbeidet som skal gjøres. Utvikling av tiltaksplaner, prosedyrer og dokumentasjon er sentrale områder for dette arbeidet fremover. Det må også sees nærmere på hvordan plassene på Gyda disponeres i dag og om det er behov for å gjøre endringer her som gjør at færre ungdommer blir passert i Bufetat tiltak og flere bor på Gyda.

Reformen gir kanskje muligheter til å etablere tiltaket MST - CAN. MST-CAN er et evidensbasert tiltak som består av et team med 4 til 5 personer som jobber systematisk og intensivt inn i familier med komplekse og omfattende behov. Tiltaket tilbys i dag kun av Asker og Bærum. Tilbakemeldingen fra Bærum er at tiltaket kan vise til svært gode resultater. Etter behandling bor fortsatt 70% av barna hjemme og 56% mottar ikke lenger barneverntiltak. Dette er særdeles gode resultater overfor en gruppe som er vanskelig å hjelpe.

Vi har god kompetanse til å løse kjerneoppgavene i bvtj, men flere av våre ansatte må ta videreutdanning for å møte kompetansekravet. Vi må også ved nyansettelser til saksbehandlerstillingene vurdere å søke etter ansatte med mastergrad.

Rekruttering av fosterhjem er et krevende og vanskelig arbeid. Vi er pålagt å søke etter fosterhjem i barnets nettverk. Dette arbeider vi godt med og klarer å rekruttere de aller fleste fosterhjemmene våre gjennom barnets familie eller utvidede nettverk. De gangene det ikke lykkes med nettverksrekruttering eller der det er til barnets beste å ikke bo i nettverk søker vi om bistand fra Bufetat. Her er erfaringen at det er få fosterhjem å velge mellom og at ventetiden for barna blir lang (barnet bor da ofte i et beredskapshjem/midlertidig hjem i påvente av fosterhjem) Tilgang på institusjonsplasser er god.

Reformen legger opp til at det forebyggende arbeidet skal styrkes. De kommunene som klarer å forbygge plasseringer " belønnes" ved at kostnadene til barnevern blir redusert.

Det bør også gjøres en evaluering om det forebyggende arbeidet som gjøres før familier blir meldt til barnevernet bidrar til å forhindre videre skjevutvikling i de familiene som trenger kommunens hjelp mest.

Øvrige endringer:

Krav om årlig rapportering om barnevernet til kommunestyret.

Barnevernloven § 2-1 fjerde ledd. Det tas ut at barneverntjenestens leder har ansvar og oppgaver etter barnevernloven. Dette gjøres for å understreke og styrke kommuneledelsens – både politisk og administrative – ansvar for barneverntjenesten. Det er den øverste politiske og administrative ledelsen i kommunen som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte plikter. Kommuneledelsen, både den administrative og den politiske ledelsen, skal kunne etterspørre nødvendig informasjon og sette i verk tiltak for at kommunen skal oppfylle pliktene i loven.

Det innføres et krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer, jf. den nye vedtatte bestemmelsen i barnevernloven § 3-1 annet ledd. Dette vil bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Det vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester.

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet
- hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene
- hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- hvordan ulike etater skal samarbeide